

Bekendtgørelse om læggekartofler og avl af konsumkartofler¹⁾

I medfør af § 3, stk. 1, § 4, § 5, § 7, stk. 1 og 3, § 15, § 19, stk. 1-3, § 20, stk. 1 og 2, § 21, stk. 1, § 24, stk. 2, og § 25, stk. 1, i lov om planter og plantesundhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1050 af 10. juli 2023, og efter forhandling med justitsministeren fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for erhvervmæssig avl, sortering og salg af læggekartofler, og erhvervmæssig avl af konsumkartofler.

Stk. 2. Uanset stk. 1 gælder bekendtgørelsen ikke for læggekartofler, som godtgøres at være bestemt til udførsel til tredjeland, jf. dog § 30, stk. 2.

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Præbasis læggekartofler: Kartoffelknolde, der
 - a) er produceret på baggrund af moderplanter, der opfylder kravene i bilag 4, del II,
 - b) opfylder mindstekravene angivet i bilag 7, 8 og 11, og
 - c) overvejende er bestemt til avl af basis læggekartofler.
- 2) Basis læggekartofler: Kartoffelknolde, der
 - a) stammer direkte fra præbasis læggekartofler eller læggekartofler, der ligger forud for præbasis læggekartofler,
 - b) opfylder mindstekravene angivet i bilag 7, 8 og 11, og
 - c) overvejende er bestemt til videre opformering af læggekartofler, herunder til avl af certificerede læggekartofler.
- 3) Certificerede læggekartofler: Kartoffelknolde, der
 - a) stammer direkte fra basis læggekartofler eller fra læggekartofler, der ligger forud for basis læggekartofler,
 - b) opfylder mindstekravene angivet i bilag 7, 8 og 11, og
 - c) er bestemt til avl af konsumkartofler.
- 4) Konsumkartofler: Andre kartofler end læggekartofler.
- 5) PBTC (Prebasic Tissue Culture): Planter, herunder knolde, der er ligger forud for præbasis læggekartofler, og som er produceret i beskyttet facilitet og i et vækstmedium, der er fri for skadegørere.
- 6) Moderplante: En identificeret plante, hvorfra der udtages materiale til formering.
- 7) Mikroformering: En metode til hurtig opformering af plantemateriale med henblik på at producere et stort antal planter ved dyrkning in vitro af differentierede vegetative knopper eller meristem udtaget af en plante.
- 8) Kerneplantesamling: En samling af moderplanter.
- 9) Prækerneplante: En moderplante, der ikke er testet for skadegørere og dermed ikke officielt optaget i kerneplantesamlingen.

- 10) Produktionsbank: En virksomhed, der producerer mikroplanter til videre opformering i væksthushus.
- 11) Mikroplanter: Planter, der er produceret in vitro, og som bruges til videre opformering.
- 12) Mikroknolde: Knolde, der er produceret in vitro under sterile forhold.
- 13) Miniknolde: Knolde, der er avlet under sygdomsfrie forhold i væksthushus på baggrund af mikroplanter produceret in vitro. De klassificeres som klasse PBTC-materiale.
- 14) Produktion: De samlede aktiviteter i en autoriseret virksomhed, jf. § 3, stk. 1-3, § 5, stk. 1, og § 9, stk. 2, der fører til salg af certificerede partier, herunder mikroplanter, mikroknolde og miniknolde.
- 15) Linje: Et adskilt areal, hvor der er lagt læggekartofler fra kun ét høstnummer.
- 16) Linjenummer: Et fortløbende nummer, der identificerer en linje, og som automatisk gives hver linje, der anmeldes til marksyn via Landbrugsstyrelsens Tast Selv-service.
- 17) Høstnummer: Identificerer avlen fra én linje. Høstnummeret består af autorisationsnummer, årstal samt linjenummeret.
- 18) Klasse F: Avl hos en autoriseret basisavl med egen opformering baseret på indkøbte PBTC-knolde eller -planter.
- 19) Markgeneration: Det antal år, der er opformeret på det pågældende materiale i marken, siden den første avl blev lagt af kategorien præbasis læggemateriale klasse PBTC. Der tilføjes én markgeneration for hver opformering.
- 20) Råvare: Godkendt avl af læggekartofler, der endnu ikke er certificeret.
- 21) Pakkedato: Den dato et parti læggekartofler sorteres og pakningsenheden lukkes og mærkes med plantepas kombineret med certificeringsmærke. Foregår pakning af partiet over flere på hinanden følgende dage, er pakkedatoen den dato, hvor den sidste enhed i partiet lukkes og mærkes.
- 22) Handel: Salg, besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af læggekartofler til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.
- 23) Kartoffelcystenematoder: Et eksemplar, der hører til arterne af skadegørerne *Globodera pallida* (Stone) Behrens eller arterne *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.
- 24) Plantesundhedsforordningen: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF.
- 25) Parti: En samlet mængde af læggekartofler med samme høstnummer.
- 26) Forordning 2022/1192: Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/1192 af 11. juli 2022 om fastlæggelse af foranstaltninger til at udrydde og forhindre spredning af *Globodera pallida* (Stone) Behrens og *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.
- 27) Forordning 2022/1195: Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/1195 af 11. juli 2022 om fastlæggelse af foranstaltninger til at udrydde og forhindre spredning af *Sunchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival.

Kapitel 2

Autorisation

Autorisation til produktion af PBTC læggekartofler

§ 3. Virksomheder, der etablerer og vedligeholder en in vitro kartoffelkerneplantesamling med mikroplanter af klasse PBTC, skal autoriseres hertil af Landbrugsstyrelsen. Autorisation kan ske, når styrelsen har konstateret, at virksomheden opfylder kravene i bilag 2 og 3.

Stk. 2. Virksomheder, der vil foretage in vitro produktion af præbasis mikroplanter til videre opformering af klasse PBTC, skal autoriseres hertil af Landbrugsstyrelsen. Autorisationen kan ske, når styrelsen har konstateret, at virksomheden opfylder kravene i bilag 4, del I. Denne virksomhed betegnes produktionsbank.

Stk. 3. Virksomheder, der avler og sorterer præbasis miniknolde af klasse PBTC i væksthuse, skal autoriseres hertil af Landbrugsstyrelsen. Autorisation kan ske, når styrelsen har konstateret, at virksomheden opfylder kravene i bilag 4, del II.

Stk. 4. En virksomhed kan være autoriseret efter stk. 1-3 på samme tid. Samtidig autorisation efter stk. 1-3 er betinget af, at virksomheden kan dokumentere, at plantemateriale produceret under hver af de tildelte autorisationer, holdes adskilt under opbevaring og håndtering i produktionen, således at risikoen for sammenblanding af plantemateriale og spredning af planteskadegørere mellem de tildelte autorisationer minimeres.

Stk. 5. En virksomhed, der er autoriseret efter stk. 1-3, må ikke samtidig have avl af konsumkartofler, præbasis, basis eller certificerede læggekartofler.

Stk. 6. En virksomhed, der er autoriseret efter stk. 1-3, kan ikke samtidigt autoriseres efter § 5, stk. 1.

§ 4. Det er en betingelse for autorisation efter § 3, at virksomheden er godkendt til udstedelse af plantepas med certificeringsmærke efter § 14.

Autorisation til avl af præbasis, basis og certificerede læggekartofler

§ 5. Virksomheder kan autoriseres til avl af

- 1) præbasis læggekartofler,
- 2) basis og certificerede læggekartofler på grundlag af egen opformering, eller
- 3) basis og certificerede læggekartofler på grundlag af indkøbt læggemateriale.

Stk. 2. En virksomhed kan kun være autoriseret til én af de i stk. 1 nævnte typer af avl.

Stk. 3. En virksomhed, der er autoriseret efter stk. 1, nr. 1, må ikke samtidig have avl af konsumkartofler.

§ 6. Det er en betingelse for autorisation efter § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, til at avle præbasis og basis læggekartofler med egen opformering på basis af miniplanter og -knolde, at virksomheden har egne maskiner, redskaber og containere, der skal i direkte kontakt med knolde. Maskinerne må ikke have været anvendt udenfor de arealer, den autoriserede virksomhed har råderet over i vækstsæsonen, jf. dog § 41.

§ 7. Det er en betingelse for autorisation efter § 5, stk. 1, nr. 1, at virksomheden også er autoriseret efter § 9, stk. 2, nr. 1.

§ 8. Det er en betingelse for autorisation efter § 5, stk. 1, nr. 2 og 3, at virksomheden er godkendt til udstedelse af plantepas efter § 4 i bekendtgørelse om plantesundhed, hvis virksomheden ikke samtidig er godkendt som sorterevirksomhed.

Autorisation til sortering af læggekartofler

§ 9. Virksomheder, der opbevarer, sorterer, pakker, mærker samt sælger læggekartofler, skal være autoriseret som sorterevirksomhed for læggekartofler.

Stk. 2. Virksomheder kan autoriseres til følgende:

1) Sorterevirksomhed af præbasis læggekartofler til opbevaring, sortering, pakning og mærkning af egen avl. Virksomheden kan mærke den sorterede avl til salg i klasserne PB, S, SE, E og A.

2) Sorterevirksomhed af basislæggekartofler til opbevaring, sortering, pakning og mærkning af læggekartofler fra avlere autoriseret efter § 5 herunder egen avl af læggekartofler og konsumkartofler. Virksomheden kan mærke den sorterede avl til salg i klasserne S, SE, E og A.

3) Virksomheder, der indkøber godkendte læggekartofler i lukkede og mærkede pakninger og ompakker og videresælger dem i pakninger på højst 10 kg netto.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 skal følgende virksomheder ikke autoriseres:

1) Virksomheder der udelukkende køber og videresælger læggekartofler i lukkede pakninger.

2) Virksomheder der udelukkende køber læggekartofler i lukkede pakninger på op til 50 kg og videresælger disse direkte til den endelige forbruger i åbne, mindre pakninger.

§ 10. Det er en betingelse for autorisation efter § 9, stk. 2, at virksomheden

1) opfylder kravene i bilag 5, og

2) er godkendt til udstedelse af plantepas med certificeringsmærke efter § 14 eller til udstedelse af plantepas efter § 4 i bekendtgørelse om plantesundhed.

Ansøgning om autorisation til dyrkning og sortering af læggekartofler

§ 11. Ansøgning om autorisation efter § 3, § 5 og § 9 skal indsendes til Landbrugsstyrelsen på et skema, der fås hos styrelsen eller på styrelsens hjemmeside www.lbst.dk.

Stk. 2. Ansøgning om autorisation efter § 3 skal være vedlagt skitser over virksomheden med angivelse af placeringen af de forskellige aktiviteter i virksomheden samt en kopi af virksomhedens kvalitetsstyringshåndbog.

Stk. 3. Når en virksomhed bliver autoriseret, tildeles den et autorisationsnummer.

Stk. 4. Alle ændringer af betydning for autorisationen skal straks meddeles Landbrugsstyrelsen.

Tilbagekaldelse af autorisation til dyrkning og sortering af læggekartofler

§ 12. En autorisation kan tilbagekaldes ved grove eller gentagne overtrædelser af § 36, stk. 2 og 4, § 38, stk. 1 og 3, § 42, stk. 2, §§ 44-45 og § 50.

§ 13. Afgørelser efter § 12 kan af den autoriserede virksomhed forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for Landbrugsstyrelsen inden 4 uger efter, at tilbagekaldelsen er meddelt virksomheden. Landbrugsstyrelsen anlægger sag mod virksomheden i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg har ikke opsættende virkning. Retten kan dog bestemme, at den pågældende virksomhed under sagens behandling må udøve virksomhed på nærmere angivne vilkår.

Kapitel 3

Godkendelse til at udstede plantepas kombineret med certificeringsmærke

§ 14. Ansøgning om godkendelse til at udstede og forsyne læggekartofler med plantepas kombineret med certificeringsmærke skal indgives til Landbrugsstyrelsen. Ansøgningen skal indeholde et layout af plantepas kombineret med certificeringsmærke.

Stk. 2. En godkendelse til at udstede og forsyne pakninger med plantepas kombineret med certificeringsmærke kan tilbagekaldes, hvis virksomheden ikke overholder bestemmelserne i §§ 38-39 og §§ 41-44.

Kapitel 4

Anmeldelse og godkendelse af arealer forud for avl af læggekartofler

Anmeldelse af arealer til jordprøvetagning

§ 15. Arealer, der påtænkes anvendt til avl af læggekartofler, skal anmeldes til Landbrugsstyrelsen med henblik på styrelsens udtagning af jordprøver.

Stk. 2. Arealerne skal anmeldes til Landbrugsstyrelsen senest 8 uger inden lægning af kartoflerne. Anmeldelsen skal indsendes elektronisk via Landbrugsstyrelsens Tast selv-service og skal indeholde en geografisk angivelse af det anmeldte areal.

Godkendelse af arealer

§ 16. Landbrugsstyrelsen kan godkende arealer til avl af læggekartofler, hvis

- 1) resultatet af jordprøver udtaget i overensstemmelse med artikel 4 i forordning 2022/1192 viser, at arealet er fri for levende kartoffelcystenematoder, og
- 2) arealet ikke har været anvendt til avl eller oplagring af kartofler, eller dyrkning af de i bilag 1 i forordning 2022/1192 nævnte afgrøder i de forudgående 4 vækstsæsoner for avl af præbasis læggekartofler hhv. de 3 forudgående vækstsæsoner for avl af basis læggekartofler.

Kapitel 5

Fund af kartoffelcystenematoder

§ 17. I tilfælde af fund af kartoffelcystenematoder efter lægning i en læggekartoffelmark kan Landbrugsstyrelsen efter ansøgning, på nærmere fastsatte vilkår tillade, at § 19, stk. 1, fraviges, med henblik på at avlen kan afsættes om konsumkartofler.

Kapitel 6

Betingelser for avl af læggekartofler

Sorter

§ 18. Til erhvervs-mæssig avl af læggekartofler må kun anvendes sorter, der

- 1) er optaget på den danske sortliste, jf. bekendtgørelse om registrering af sorter af planteformeringsmateriale på den nationale sortliste, eller
- 2) er optaget på Den Europæiske Unions fælles sortliste.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan Landbrugsstyrelsen give tilladelse til, at der til avl af præbasis læggekartofler anvendes læggemateriale af sorter, der er anmeldt til afprøvning med henblik på godkendelse til optagelse på sortliste i en medlemsstat af Den Europæiske Union.

§ 19. Virksomheder autoriseret efter § 5, stk. 1, nr. 2 eller 3, må ikke samtidig avle læggekartofler og konsumkartofler af samme sort.

Stk. 2. Uanset stk. 1 må der, ved overgang fra avl af konsumkartofler til avl af læggekartofler i en given sort, anvendes præbasis læggemateriale af sorten i overgangsåret.

Særlige bestemmelser om anvendelse af læggemateriale

§ 20. Til avl af præbasis miniplanter og -knolde må der det enkelte år kun anvendes én oprindelse pr. sort, avlet hos en virksomhed, autoriseret efter § 3, stk. 1 eller 2.

§ 21. Virksomheder, der er autoriseret til at avle præbasis læggekartofler, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, må kun anvende følgende læggemateriale:

- 1) Læggemateriale af klassen PBTC.
- 2) Præbasis læggekartofler af egen avl godkendt i klasse PB af markgeneration 1-3.

Stk. 2. Der må hvert år, for hver sort, kun anvendes læggemateriale af egen avl og én anden oprindelse fra en virksomhed autoriseret efter § 3.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 kan nystartede præbasisavlere i det første avlsår, for hver sort indkøbe og anvende præbasis læggekartofler fra én anden præbasisavl.

Stk. 4. Virksomheder autoriseret efter § 5, stk. 1, nr. 1, skal levere partier af læggekartofler direkte til den virksomhed, autoriseret efter § 5, stk. 1, nr. 2, der skal anvende partiet som læggemateriale.

§ 22. Virksomheder, der er autoriseret til at avle basis læggekartofler med opformering efter § 5, stk. 1, nr. 2, må kun anvende følgende læggemateriale:

- 1) Læggemateriale af klassen PBTC.
- 2) Læggemateriale af EU-klasse PB.
- 3) Læggekartofler af egen avl godkendt i klasse F1-F3 samt egen avl af klasse S, SE og E.

§ 23. Virksomheder, der er autoriseret til at avle basis læggekartofler på grundlag af indkøbt læggemateriale efter § 5, stk. 1, nr. 3, må kun anvende indkøbt læggemateriale af klassen PBTC, PB, S, SE og markgeneration 1-6 af klasse E.

Skiltning og adskillelse af avl

§ 24. I marken skal hver linje forud for marksyn markeres med et skilt med oplysninger om tildelt linjenummer og arealets størrelse, samt læggematerialets høstnummer, sort og klasse.

Stk. 2. Linjer skal være adskilt med mindst én frirække, og der skal for enden af hver række være mindst fire meter til anden avl af læggekartofler. For linjer, hvor læggematerialet har samme **høstnummeroprindelse**, gælder kravet om en frirække ikke. Anvendes denne undtagelse, skal det ved tydelig skiltning i marken fremgå, hvor de enkelte linjer er placeret. Derudover skal der i hver ende af den sidste række i linjen være et mindst seks meter langt rækkestykke uden kartofler, og hver linje skal tydeligt afmærkes med synlige stokke igennem hele rækken.

§ 25. Avl fra én linje registreres med ét høstnummer.

§ 26. Læggekartofler med forskellige høstnumre skal holdes klart adskilt under avl, opbevaring, transport og sortering.

§ 27. På grund af risikoen for overførsel af virus skal der være følgende afstand mellem arealer, hvor der dyrkes læggekartofler, og arealer med anden kartoffelavl, herunder egen avl af konsumkartofler:

- 1) 50 meter for arealer til godkendelse som præbasis læggekartofler.
- 2) 25 meter for arealer til godkendelse som basis læggekartofler.
- 3) 15 meter for arealer til godkendelse som certificerede læggekartofler.

Sammenlægning og opdeling af avl

§ 28. Avl fra forskellige høstnumre med samme oprindelse kan sammenlægges i ét høstnummer forud for certificering. Sammenlægges avl, indplaceres den samlede avl i den laveste klasse, jf. bilag 6, som resultatet af avlskontrollen blandt de sammenlagte høstnumre viser.

Stk. 2. Den sammenlagte avl får det laveste høstnummer fra de sammenlagte linjer.

Stk. 3. Sammenlægges avlen fra forskellige høstnumre med samme oprindelse, skal avler underrette Landbrugsstyrelsen skriftligt herom [forud for anmeldelse til certificering](#).

[§ 29. Efter ansøgning kan avler opdele én linje i flere linjer i forbindelse med marksyn. De nye linjer bliver tildelt næste linjenummer i rækkefølgen. Linjerne bliver tildelt den klasse, de overholder i forhold til tolerancerne i bilag 7.](#)

[Stk. 2. Ansøgningen skal sendes, inden det afsluttende marksyn er udført. Avler skal sende markskitser med angivelse af placering og areal på de opdeltede linjer til Landbrugsstyrelsen. Linjerne skal tydeligt markeres i marken.](#)

OBS! resterende bestemmelser konsekvensrettes!

Kapitel 7

Anmeldelse og godkendelse af avl

Anmeldelse af avl

§ 29. Med henblik på Landbrugsstyrelsens godkendelse af avlen skal oplysninger om læggematerialet i hvert linjenummer meddeles styrelsen elektronisk via Landbrugsstyrelsens Tast selv-service senest den 25. maj i avlsåret.

Stk. 2. Dokumentation for indkøb af læggemateriale vedlægges i form af faktura og plantepas kombineret med certificeringsmærke.

Stk. 3. Virksomheder, der både avler læggekartofler og konsumkartofler, skal indgive oplysninger om konsummaterialet til Landbrugsstyrelsen senest den 25. maj i avlsåret.

Stk. 4. Landbrugsstyrelsen kan under særlige omstændigheder og efter skriftlig ansøgning give dispensation fra anmeldelsesfristen i stk. 1 og 3.

Betingelser for godkendelse

§ 30. Landbrugsstyrelsen godkender avl af læggekartofler, hvis

- 1) betingelserne i kapitel 4 og 6, § 31, § 40 og § 43 er overholdt,
- 2) det ved marksyn er konstateret, at avlen overholder kravene i bilag 7, og
- 3) der ikke er konstateret forekomst af virussygdomme over tolerancen nævnt i bilag 8.

Stk. 2. I tilfælde, hvor der med henblik på eksport rekvireres et marksyn i en linje, vil resultaterne for dette marksyn indgå i avlskontrollen og dermed i den officielle godkendelse og klassificering af avlen i den pågældende linje.

Stk. 3. Avlen af læggekartofler fra hver linje kan godkendes og markedsføres i samme eller i en lavere klasse end læggematerialet, jf. bilag 6.

Stk. 4. Kartofler godkendt i klasse A må kun anvendes til avl af konsumkartofler.

Opbevaring og flytning

§ 31. Læggekartofler som råvare må kun opbevares på avlsejendommen eller hos autoriserede sorterevirksomheder.

Formateret: Skrifttype: Fed

Stk. 2. På avlsejendommen må kun opbevares kartofler af egen avl af lægge- eller konsumkartofler. Læggekartofler, der er fjernet fra avlsejendommen, må ikke føres tilbage til avlsejendommen.

Stk. 3. Læggekartofler som råvare skal under opbevaring og transport fra marken være mærket med sortsnavn og høstnummer.

Stk. 4. Uanset stk. 2 må læggekartofler, der er forblevet i lukkede, mærkede kasser under transport og opbevaring, og som har været opbevaret i kølerum på en autoriseret sorterevirksomhed føres tilbage til avlsejendommen.

Kapitel 8

Handel med læggekartofler

§ 32. Et parti læggekartofler må først handles, når det er certificeret.

Anmeldelse af partier til certificering

§ 33. Virksomheder, autoriseret efter § 3, stk. 3, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller nr. 2, skal på pakkedatoen anmelde partier af læggekartofler til certificering til Landbrugsstyrelsen. Anmeldelsen skal indsendes elektronisk i et af Landbrugsstyrelsen godkendt format.

Stk. 2. Partier skal anmeldes med et partinummer, der består af sorterevirksomhedens autorisationsnummer og nummeret på det første plantepas kombineret med certificeringsmærke i partiet.

Stk. 3. Et parti kan kun bestå af læggekartofler fra et høstnummer.

Kvalitetskrav

§ 34. Det er en betingelse for certificering, at et parti læggekartofler opfylder kvalitetskravene i bilag 11.

Stk. 2. Hvis et parti læggekartofler kasseres i forbindelse med kontrol af om kvalitetskravene i bilag 11 er overholdt, kan kartoflerne omsorteres og anmeldes til certificering på ny. Det omsorterede parti må ikke handles, før der er foretaget ny kontrol af, om partiet opfylder stk. 1.

Stk. 3. Kartofler behandlet med spiringshæmmende midler må ikke handles som læggekartofler.

§ 35. Landbrugsstyrelsen kontrollerer ved stikprøvevis efterkontrol, at partiet overholder kvalitetsnormerne i bilag 11, og om partiet er tilstrækkeligt sortsægte og sortsrent.

Pakning og mærkning

§ 36. Certificerede partier må kun sælges i lukkede pakninger eller beholdere, der opfylder bestemmelserne i bilag 9.

Stk. 2. Uanset stk. 1 må virksomheder, der ikke skal være autoriseret, jf. § 9, stk. 3, nr. 2, sælge læggekartofler til den endelige forbruger i små, åbne pakninger.

§ 37. Pakninger af certificerede partier skal mærkes med plantepas kombineret med certificeringsmærke, der opfylder betingelserne i bilag 10. Mærkning skal være foretaget af Landbrugsstyrelsen eller af en godkendt virksomhed, jf. § 14.

Stk. 2. Kun godkendte læggekartofler, jf. § 30, må mærkes med plantepas kombineret med certificeringsmærke.

Stk. 3. Plantepas kombineret med certificeringsmærke må kun anvendes til den pakning, det oprindeligt er udstedt til.

Stk. 4. Opdeles en pakning med læggekartofler, skal hver af de nye pakninger forsynes med et nyt plantepas kombineret med certificeringsmærke.

Stk. 5. Trykte plantepas kombineret med certificeringsmærker, herunder fejltrykte mærker, der ikke anvendes, skal opbevares i 3 år på den autoriserede sorterevirksomhed.

§ 38. Læggekartofler i småpakninger med et indhold på højst 10 kg skal mærkes i overensstemmelse med bilag 10, del II.

Regnskab over lager, køb og salg samt registrering af sortering

§ 39. Virksomheder, autoriseret til avl af læggekartofler efter § 3 eller § 5, stk. 1, og virksomheder, autoriseret som sorterevirksomheder efter § 9, skal føre regnskab over deres råvaremængde, herunder sammenlagte linjer, beholdning, kasserede linjer og partier, samt køb og salg af kartofler. Regnskabet skal for hvert køb og salg indeholde oplysninger om dato, kartoffelsort, høstnummer, klasse, sælger eller køber, pakningsenhed og mængde.

Stk. 2. Sorterevirksomheder skal endvidere føre registrering over udført sortering. Registreringen skal indeholde oplysninger om dato, kartoffelsort, høstnummer, mængder af råvarer, sorteringsstørrelser samt frasortering, der ikke skal anvendes som læggekartofler. Registreringen skal herudover dokumentere sorteringsrækkefølge.

Stk. 3. Regnskaber, registreringer samt dokumentation for køb, salg, m.v. skal opbevares i 3 år.

Rengøring af maskiner, lokaler m.v.

§ 40. Maskiner og redskaber m.v. til håndtering af kartofler samt lokaler, kasser og lignende til opbevaring af læggekartofler hos virksomheden, skal være rengjort ~~og desinficeret~~ forud for vækstsæsonen.

~~*Stk. 2.* Desinfektion skal ske med et middel, der er anført i bilag 13. Landbrugsstyrelsen kan efter ansøgning optage andre midler i bilaget.~~

§ 41. Maskiner, redskaber, containere, kasser m.v., der har været anvendt udenfor arealer, som den autoriserede virksomhed har råderet over, må kun anvendes til håndtering af kartofler, hvis de,

- 1) kun har været anvendt hos andre virksomheder, der er autoriserede til avl af læggekartofler, eller
- 2) er rengjort ~~og desinficeret med et middel med dokumenteret effekt over for plantepatogene vira og mikroorganismer, herunder plantepatogene bakterier.~~

~~*Stk. 2.* Virksomheden skal dokumentere, at midler, jf. stk. 1, nr. 2, er indkøbt. Dokumentation skal opbevares i 3 år.~~

Kapitel 9

Avl af konsumkartofler

§ 42. Til avl af konsumkartofler skal anvendes én af følgende typer læggemateriale:

- 1) Godkendte læggekartofler, indkøbt hvert år til hele avlen.
- 2) Kartofler, avlet på godkendte læggekartofler, der er indkøbt året før, og avlet på egen virksomhed, dog skal virksomheden hvert år indkøbe godkendte læggekartofler af den pågældende sort svarende til mindst 10 pct. af det areal og mindst 10 pct. af den mængde, der anvendes til lægning året efter, og
 - a) det indkøbte læggemateriale opformeres særskilt, og at avlen heraf opbevares adskilt fra andre kartofler,

- b) det indkøbte læggemateriale lægges, og at avlen heraf så vidt muligt optages inden andre kartofler lægges og optages, og
- c) maskiner og redskaber, der er i kontakt med knolde, skal rengøres **og desinficeres i overensstemmelse med § 41 forud for anvendelse.**

§ 43. Virksomheder, der skal mærke deres avl og sortering af konsumkartofler, jf. Bilag VIII, nr. 11, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072 af 28. november 2019 om ensartede betingelser for gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 for så vidt angår beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 690/2008 og om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/2019, skal som mærkning anvende CVR-nummer eller et andet officiel registreringsnummer tildelt af Landbrugsstyrelsen eller Fødevarestyrelsen.

Avl af konsumkartofler hos læggekartoffelavlere

§ 44. Virksomheder, der er autoriseret til avl af basis læggekartofler med opformering efter § 5, stk. 1, nr. 2, må til avl af konsumkartofler kun anvende læggemateriale af egen avl eller indkøbt klasse PB. Der må maksimalt avles 2 år på det indkøbte læggemateriale. Første års avl benævnes som opformeringsklasse K01, og andet års avl benævnes K02.

Stk. 2. Virksomheder, der er autoriseret til avl af basis læggekartofler uden opformering efter § 5, stk. 1, nr. 3, må til avl af konsumkartofler kun anvende læggemateriale af klasserne PB, S, SE, E eller A.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 43 finder tilsvarende anvendelse ved konsumavl hos virksomheder, der er autoriseret til avl af basis læggekartofler uden opformering efter § 5, stk. 1, nr. 3.

§ 45. Virksomheder autoriseret efter § 5, stk. 1, nr. 2 eller 3, eller § 9 skal opbevare konsumkartofler adskilt fra læggekartofler. Konsumkartoflerne skal under avl og opbevaring være mærket med sortsnavn og K01 eller K02.

Kapitel 10

Produktion og handel med bevaringssorter

§ 46. Produktion og handel med sorter, der er optaget på sortslisten som »bevaringssort«, må kun finde sted i oprindelsesregionen.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 1, § 2, §§ 15-16, § 18, § 29, stk. 1, og § 40 finder tilsvarende anvendelse for bevaringssorter.

Stk. 3. Hvis produktion af en bevaringssort som følge af et specifikt dyrkningsmæssigt problem ikke kan finde sted her i landet, kan Landbrugsstyrelsen godkende supplerende regioner til produktion af læggekartofler af sorten. Bevaringssorter produceret i sådanne supplerende regioner kan dog udelukkende anvendes i oprindelsesregionen.

§ 47. Den mængde læggekartofler, der må bringes i handelen for hver bevaringssort, må ikke overstige 0,5 % af den mængde læggekartofler, der anvendes i Danmark i én vækstsæson, eller den mængde, der skal til for at lægge 100 ha, hvis det giver en større mængde.

Stk. 2. Den samlede mængde af læggekartofler af bevaringssorter, der bringes i handelen i Danmark, kan højst udgøre 10 % af den mængde læggekartofler, der anvendes årligt i Danmark. Hvis denne mængde er mindre end den mængde læggekartofler, der skal anvendes til avl af 100 ha, kan den maksimale mængde af bevaringssorter, øges til den mængde læggekartofler, der skal anvendes til lægning af 100 ha.

§ 48. Virksomheder, der producerer bevaringssorter, skal inden begyndelsen af hver vækstsæson indberette oplysninger til Landbrugsstyrelsen om størrelsen og beliggenheden af arealet, samt den mængde læggekartofler, der forventes at kunne blive bragt i handel. Indberetningen skal indgives senest den 1. marts.

Stk. 2. Landbrugsstyrelsen meddeler på grundlag af de i stk. 1 anførte indberetninger den mængde læggekartofler af bevaringssorten, virksomheden må bringe i handel i den efterfølgende sæson. Anmodninger imødekommes i den rækkefølge de modtages og inden for den i § 47 nævnte mængdebegrænsning.

§ 49. Et parti af en bevaringssort må sælges som »bevaringssort« uden forudgående officiel godkendelse til salg.

Stk. 2. Partiet skal overholde EU-kvalitetsnormerne til certificering af »certificerede læggekartofler« som nævnt i bilag 11.

Stk. 3. Partiet skal være tilstrækkeligt sortsrent, jf. bilag 7, litra a.

§ 50. Bevaringssorter må kun bringes i handlen i lukkede pakninger eller beholdere og skal være forseglet således, at forseglingen ødelægges ved åbning og ikke kan anvendes igen. Pakningen skal være mærket efter bestemmelserne i bilag 10, del III.

§ 51. Virksomheden skal foranledige, at partiet undersøges for, om partiet overholder kravene i § 49, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Undersøgelsen foretages under sortering eller efterfølgende som en undersøgelse af varen i enheder til markedsføring.

Stk. 3. Virksomheden skal efter anmodning fra Landbrugsstyrelsen fremsende kopi af undersøgelsens resultater. Resultaterne af undersøgelsen skal opbevares i mindst to år til brug for eventuel kontrol.

Stk. 4. Virksomhederne skal, senest 14 dage efter lukning af et parti af en bevaringssort, anmelde partiet til Landbrugsstyrelsen med oplysning om sort, mængde, partinummer og datoen for lukning af partiet.

§ 52. Landbrugsstyrelsen kontrollerer ved stikprøvevis efterkontrol, at partiet overholder kvalitetsnormerne i bilag 11, og om partiet er tilstrækkeligt sortsægte og sortsrent.

§ 53. Virksomheder skal indberette til Landbrugsstyrelsen, hvilke mængder af læggekartofler af bevaringssorter, der er bragt i handel. Indberetning skal foretages senest den 1. september i det år, der følger avlsåret.

Kapitel 11

Salg af sorter under afprøvning

§ 54. Landbrugsstyrelsen kan tillade handel med sorter, hvor der er indgivet en ansøgning om optagelse på den nationale sortliste i overensstemmelse med bekendtgørelse om registrering af sorter af planteformeringsmateriale på den nationale sortliste, men hvor sorten endnu ikke er optaget på en sortlisten. Tilladelse gives udelukkende til analyser og prøver, der bliver gennemført på landbrugsvirksomheder, med det formål at skaffe oplysninger om dyrkning eller anvendelsen af sorten.

Stk. 2. Det er en betingelse for tilladelse, at reglerne i bilag 12, reglerne om mærkning af sorter under afprøvning i bilag 10 og reglerne om forsegling i bilag 9, er opfyldt.

Stk. 3. Tilladelsen er gyldig for én sæson og kan forlænges for én sæson ad gangen, hvis sortsejeren eller dennes officielle repræsentant søger om det.

Stk. 4. Tilladelsen for den enkelte sort ophører, når sorten bliver optaget på den danske sortsliste, den fælles EU-sortsliste, hvis sorten bliver afvist, eller anmelderen trækker ansøgningen om optagelse på sortsliste tilbage.

Stk. 5. Sortsejeren eller dennes officielle repræsentant skal underrette Landbrugsstyrelsen, hvis en sort afvises eller afmeldes fra sortsafprøvningen.

Stk. 6. Det skal ved officiel undersøgelse efterprøves, at læggekartoflerne opfylder de almindelige krav til certificerede læggekartofler klasse A, som angivet i bilag 7, 8 og 11.

§ 55. Den mængde læggekartofler, der gives tilladelse til for hver enkelt sort, må ikke overskride 0,1 % af den mængde læggekartofler, der anvendes årligt i Danmark.

Stk. 2. Hvis den i stk. 1 angivne mængde ikke er tilstrækkelig til at tilså 10 ha, kan Landbrugsstyrelsen give tilladelse til den mængde, der er påkrævet til et areal af denne størrelse.

Kapitel 12

Administrative bestemmelser m.v.

Kontrol af præbasis avl

§ 56. SEGES, Landbrug & Fødevarer F.m.b. A. fører kontrol med, at arealer med læggekartofler, der er anmeldt til avlskontrol hos virksomheder, der er autoriseret til avl af præbasis læggekartofler, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, overholder kravene i § 6, § 24, stk. 2, § 25, § 27, og § 30, stk. 1, nr. 2 og 4.

Forsøg

§ 57. Uanset § 32 kan Landbrugsstyrelsen efter ansøgning og på nærmere fastsatte betingelser give tilladelse til handel med

- 1) små mængder læggekartofler bestemt til videnskabelige formål eller planteforædling, og
- 2) passende mængder læggekartofler bestemt til andre undersøgelses- eller forsøgsformål, forudsat at de tilhører sorter, for hvilke der er indgivet en anmodning om optagelse på den danske sortsliste.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til salg af kartofler af en genetisk modificeret sort meddeles kun, hvis der på grundlag af en officiel miljørisikovurdering er truffet alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at undgå skadelige indvirkninger på menneskers sundhed og miljøet.

Stk. 3. Landbrugsstyrelsen kan efter ansøgning og på nærmere fastsatte betingelser tillade, at virksomheder, der er autoriseret efter § 3 eller § 5, samtidig foretager forædling af kartofler.

Nedklassificering og kassation af avl

§ 58. Overtrædelse af § 19, stk. 1, § 24, stk. 2, § 31, stk. 2, § 36, stk. 1 og 2, og § 45, samt tilsidesættelse af vilkår knyttet til en dispensation efter § 17 kan medføre, at avlen af læggekartofler nedklassificeres eller kasseres som læggekartofler.

Offentliggørelse

§ 59. Landbrugsstyrelsen offentliggør resultater på grundlag af kontrollen. Offentliggørelsen indeholder navn, adresse og autorisationsnummer på virksomheder autoriseret efter § 3 eller § 5, samt resultatet af en gennemført kontrol.

Straffebestemmelser

§ 60. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 3, stk. 5, § 5, stk. 3, § 9, stk. 1, § 18, § 19, stk. 1, §§ 20-24, § 31, §34, §§ 36-45, § 46, stk. 1, § 47-48, § 49, stk. 2 og 3, §§ 50-51 eller § 58,
- 2) undlader at give oplysninger som nævnt i § 11, stk. 4, § 33, stk. 1, eller § 53, eller
- 3) tilsidesætter vilkår knyttet til en dispensation givet efter § 17.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Overtrædelser der kan søges afgjort ved bødeforelæg

§ 61. I sager om overtrædelse omfattet af § 42, nr. 2, og overtrædelser omfattet af § 24, stk. 1, nr. 3-5, i lov om planter og plantesundhed m.v., der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, kan Landbrugsstyrelsen i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde, som angivet i bødeforelægget.

§ 62. Vedtages bøden inden den frist, der er angivet i bødeforelægget, bortfalder videre strafforfølgning. Vedtagelsen af et bødeforelæg har samme virkning som en dom. Fristen kan efter anmodning forlænges af Landbrugsstyrelsen.

Stk. 2. Vedtagelse sker ved returnering af bødeforelægget til Landbrugsstyrelsen i underskrevet stand eller ved betaling af bøden.

Stk. 3. Betaling af bøden kan ske ved at indbetale beløbet på det kontonummer, der oplyses i bødeforelægget.

Stk. 4. Vedtagelse af bøden er ikke betinget af betaling.

Kapitel 13

Ikrafttræden m.v.

§ 63. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. ~~januar juli~~ 2024.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. ~~1143-1419~~ af ~~113. juli-december 2022~~ om læggekartofler og avl af konsumkartofler ophæves.

Landbrugsstyrelsen, den 1. december 2023

Lars Gregersen

/ Kristine Riskær

Bilag 1

Bilagsfortegnelse

Bilag Bilagsfortegnelse

1

Bilag Krav til virksomhed til etablering og vedligehold af kerneplantesamling af *Solanum tuberosum* med mikroplanter af *Solanum tuberosum* henblik på opformering af læggekartofler

2

- Bilag 3** Kriterier for patogentest af vegetativt materiale med oprindelse i EU forud for optagelse i den danske kartoffelkerneplantesamling (Potato Nuclear Stock)
- Bilag 4** Særlige krav til produktion af præ-basis (klasse PBTC) mikroplanter og miniknolde
- Bilag 5** Krav til sorterevirksomheder for læggekartofler
- Bilag 6** DK og EU avlsklasser for læggekartofler
- Bilag 7** Krav, der skal overholdes ved marksyn forud for godkendelse i EU og DK klasser
- Bilag 8** Virusundersøgelse
- Bilag 9** Pakning og lukning
- Bilag 10** Krav til mærkning
- Bilag 11** Kvalitetskrav til læggekartofler
- Bilag 12** Salg af sorter, der er under afprøvning for optagelse på sortliste
- Bilag 13** ~~Liste over godkendte desinfektionsmidler~~
-

Bilag 2

Krav til virksomhed til etablering og vedligehold af kerneplantesamling med mikroplanter af *Solanum tuberosum* med henblik på opformering af læggekartofler

1. Produktion og opbevaring skal finde sted i faciliteter og efter retningslinjer, der sikrer det producerede materiales frihed for planteskadegørere. Der skal føres en kvalitetsstyringshåndbog, der som minimum indeholder oplysninger om og dokumentation for nedenstående forhold:
 - a) Beskrivelse og skitser af opbevaringssteder, produktionssteder m.v.
 - b) Øvrig planteproduktion.
 - c) Arbejdsrutiner, herunder formeringsmetode.
 - d) Mærkning.
 - e) Logbog over ind- og udførsel af sorter i kerneplantesamlingen.
 - f) Registrering af produktionsdata.
 - g) Sygdomstest og undersøgelser.
 - h) Fornyelse af kerneplantemateriale.
 - i) Adgangskrav.

2. Produktionen skal baseres på materiale, der er sortsægte.
3. Der må ikke forefindes andet plantemateriale af familien Solanaceae, udover det, der er omfattet af autorisationen.
4. Ved indgangen til laboratoriet skal der forefindes en indgangssluse.
5. Der må ikke være åbne vinduer.
6. Personer eller genstande, der kan udgøre en smitterisiko mht. planteskadegørere, må ikke få adgang til laboratoriet.
7. Krav til plantemateriale og metoder:
 - a) Materiale fra hver enkelt moderknold eller moderplante (præ-kerneplante) skal opbevares fysisk adskilt i separate faciliteter fra andre præ-kerneplanter og fra godkendte kerneplanter, indtil godkendelse af materialet som kerneplante foreligger.
 - b) Materiale fra en sort skal, med henblik på optagelse i kerneplantesamlingen, testes på et officielt anerkendt laboratorium, og findes fri for de sygdomme og efter de testmetoder, som er beskrevet i bilag 3.
 - c) Al håndtering, opformering og opbevaring af kerneplanter skal ske efter skriftlige retningslinjer, der sikrer, at der ikke sker smitte af planteskadegørere nævnt i bilag 3 til eller mellem kerneplanter, og at materiale fra en præ-kerneplante eller præ-kerneknold altid kan identificeres entydigt.
8. Præ-kerneplantemateriale må ikke flyttes til kerneplantesamlingen, før godkendelse som kerneplante foreligger. Godkendelse af kerneplante sker, når de gennemførte tests viser frihed for de skadegørere, der er anført i bilag 3.
9. Ved mistanke om, at kerneplantemateriale er kontamineret, skal der foretages ny test af materialet, der sikrer at bestemmelserne i punkt 7, b), er opfyldt.
10. Omsætning af kerneplanter:
 - a) Kerneplanter, der markedsføres eller på anden vis udleveres, skal mærkes med certificeringsmærke, som udfyldes i henhold til bilag 10, del I, og som er kombineret med plantepas.
 - b) Hver leverance til en aftager skal anmeldes skriftligt til Landbrugsstyrelsen med oplysning om dato, sort, klon, antal planter samt aftagers navn og adresse.

Bilag 3

Kriterier for patogen test af vegetativt materiale med oprindelse i EU forud for optagelse i den danske kartoffelkerneplantesamling ('Potato Nuclear Stock')¹⁾

Der skal gennemføres test af præ-kerneplanter med henblik på godkendelse til optagelse i den danske kartoffelkerneplantesamling. Der skal gennemføres test for hver af følgende skadegørere (kun europæiske varianter af virus) ved en serologisk eller DNA-baseret testmetode, som er internationalt anerkendt og specifikt rettet mod skadegøreren:

Navn, dansk:

Navn, videnskabeligt:

Kartoffelvirus A	Potato A potyvirus, PVA
Kartoffelvirus M	Potato M carlavirus, PVM
Kartoffelvirus S	Potato S carlavirus, PVS
Kartoffelvirus V	Potato V potyvirus, PVV
Kartoffelvirus X	Potato X potyvirus, PVX
Kartoffelvirus Y	Potato Y potyvirus, PVY
Kartoffelmoptopvirus	Potato mop-top furovirus, PMTV
Kartoffelbladrullevirus	Potato leafroll luteovirus, PLRV
Kartoffeltenknoldviroïd	Potato spindle tuber viroid, PSTVd
Rattlevirus	Tobacco rattle tobravirus, TRV

Formateret: Engelsk (USA)

▲ Kartoffelringbakteriose-bakterien	<i>Clayibacter sepedonicus</i>
▲ Kartoffelbrunbakteriose-bakterien	<i>Ralstonia solanacearum</i>
Sortbøsyge-bakteriearterne	<i>Dickeya</i> spp., <i>Pectobacterium</i> spp.
Stolburfytoplasma	<i>Candidatus Phytoplasma solani</i>
<i>Zebra chip</i>	<i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i>

Formateret: Engelsk (USA)

Formateret: Engelsk (USA)

Formateret: Engelsk (USA)

¹⁾ Testkravene er baseret på; Krav fastsat i 2014/21/EU af 6. februar 2014 om minimumsbetingelser og EU-klasser af præ-basislæggekartofler. Yderligere testkrav er blevet revurderet og fastsat på baggrund af relevante EPPO standarder samt andre EU landes testkrav for at formilde muligheden for handel.

Bilag 4

Særlige krav til in vitro produktion af præ-basis klasse PBTC (mikroplanter og -knolde samt miniknolde)

I. Krav til produktion af mikroplanter og – knolde (produktionsbank)

- 1.1 Bygninger og udstyr, der anvendes til produktion, skal være godkendt af Landbrugsstyrelsen.
- 1.2 Formering af plantemateriale in-vitro skal gennemføres i beskyttede faciliteter fri for skadegørere og efter kvalitetsstyringssystemer, som Landbrugsstyrelsen har godkendt.
- 1.3 Til produktionen må kun anvendes materiale fra virksomheder autoriseret efter § 3, stk. 1, eller materiale fra andre EU-lande, som opfylder tilsvarende krav. Der må kun anvendes plantemateriale, som er godkendt af Landbrugsstyrelsen.
- 1.4 Der må det enkelte år kun anvendes én oprindelse pr. sort.
- 1.5 Oprindelsesmateriale (kerneplanter) må højst vedligeholdes i produktionsbanken i 4 år.
- 1.6 Der skal foreligge en ajourført logbog over produktionen, med detaljer om hver enkelt klon.

- 1.7 Andre arter af Solanaceae (Natskyggefamilien) end *Solanum tuberosum* L. må ikke forefindes på produktionsstedet.
- 1.8 Hver leverance til en aftager skal anmeldes skriftligt til Landbrugsstyrelsen med oplysning om dato, sort, klon, antal planter eller knolde samt aftagers navn og adresse. Leverancen skal være forsynet med plantepas kombineret med certificeringsmærke, jf § 37.

II. Krav til produktion af miniknolde (væksthus)

- 2.1 Til produktionen af miniplanter og -knolde må kun anvendes materiale fra virksomheder autoriseret efter § 3, stk. 1 eller 2, eller materiale fra andre EU-lande, som opfylder tilsvarende krav.
- 2.2 Bygninger og udstyr, der anvendes til produktion, skal være godkendt af Landbrugsstyrelsen.
- 2.3 Der skal foreligge et kvalitetsstyringssystem, som er godkendt af Landbrugsstyrelsen.
- 2.4 Bygninger, der anvendes til produktion, skal være insekttætte, dvs. vægge og tag skal være tætte, og der skal være insektnet i vinduer.
- 2.5 Der skal forefindes et indslusningsrum med desinfektionsmåtte.
- 2.6 Bygninger og udstyr skal holdes fri for insekter og ukrudt.
- 2.7 Bygninger, udstyr, plantemateriale og eventuelt arealer skal være fri for skadegørere nævnt i § 11 i bekendtgørelse om plantesundhed.
- 2.8 De anvendte vækstmedier skal være fri for karantæneskadegørere og skadegørere nævnt i § 11 i bekendtgørelse om plantesundhed, samt andre skadegørere, der angriber kartofler, herunder frit levende nematoder.
- 2.9 Sorter skal under avl, opbevaring, håndtering m.v., holdes klart adskilt.
- 2.10 Andre arter af Solanaceae (Natskyggefamilien) end *Solanum tuberosum* L. må ikke forefindes på produktionsstedet.
- 2.11 De producerede miniknolde skal ved salg være fri for:
 - Kartoffelvirus A, M, S, X, Y og bladrullevirus.
 - Andre væsentlige vira (moptopvirus, rattlevirus, etc.).
 - Sortbensyge/blødråd forårsaget af *Pectobacterium* spp. eller *Dickeya* spp.
 - *Phoma exigua* var. *foveata*.
 - Afvigende typer.
 - Fremmed sort.
- 2.12 Knoldene må ikke opformerer ud over første generation.
- 2.13 Hver leverance til en aftager skal anmeldes skriftligt til Landbrugsstyrelsen med oplysning om dato, sort, klon, antal planter eller knolde samt aftagers navn og adresse. Leverancen skal være forsynet med plantepas kombineret med certificeringsmærke jf. § 37.

Bilag 5

Krav til sorterevirksomheder for læggekartofler

Sorterevirksomheder for læggekartofler skal overholde følgende:

Bygningernes indretning:

1. Virksomheden skal råde over bygninger, der er egnede til formålet, herunder et tilstrækkeligt antal opbevaringsrum, således at de enkelte partier af kartofler kan holdes adskilt.
2. Sortererrummet skal være udstyret med sortereanlæg, en vægt der er beregnet til de pakningsenheder, der omsættes af virksomheden, og et sortererullebord med tilstrækkelig belysning der muliggør sortering.
3. Der skal forefindes en håndvask, der kan stilles til rådighed for Landbrugsstyrelsens kontrollører.

Rengøring:

4. Oplags- og sortererum samt maskiner m.v. skal holdes rengjort og i almindelig god stand.
5. Lokaler samt maskiner m.m. skal hvert år være tømt for kartofler ~~samt~~, rengjort ~~og desinficeret~~ inden indtagning af ny avl. ~~Desinfektion skal ske med et middel med dokumenteret effekt over for plantepatogene vira og mikroorganismer, herunder plantepatogene bakterier.~~

Sortering af egen avl:

6. Sortering af egen avl af konsumkartofler skal foregå på et separat anlæg. Hvis der ikke er et separat sorteringsanlæg til konsumkartofler, skal der efter sortering af disse og inden sortering på samme anlæg af læggekartofler foretages rengøring ~~og desinfektion~~ af anlægget. ~~Desinfektion skal ske med et middel med dokumenteret effekt over for plantepatogene vira og mikroorganismer, herunder plantepatogene bakterier.~~

Ompakning til småpakninger:

7. Virksomheder, der er autoriseret til ompakning af læggekartofler i småpakninger, skal holde læggekartofler klart adskilt fra spisekartofler. Pakkeudstyret skal rengøres ~~og desinficeres~~, før hver pakning af læggekartofler indledes, medmindre pakning sker med udstyr, der ikke anvendes til pakning af spisekartofler. ~~Desinfektion skal ske med et middel med dokumenteret effekt over for plantepatogene vira og mikroorganismer, herunder plantepatogene bakterier.~~

Kartofler, der ikke er omfattet af autorisationen, må ikke forefindes på virksomheden.

Bilag 6

DK og EU avlsklasser og salgsklasser for læggekartofler

Landbrugsstyrelsen godkender klassen for de enkelte linjer. Klassen afhænger af læggematerialets klasse, avlens markgeneration og resultatet af kontrollen, jf. bilag 7 og bilag 8.	
Betingelser for præbasis læggekartofler i EU-klasse PBTC er følgende:	
1)	Planter, herunder knolde, er produceret ved mikroformering.
2)	Planter, herunder knolde, er produceret i en beskyttet facilitet og i et vækstmedium, der er frit for skadegørere.
3)	Knolde må ikke opformeres ud over første generation.

Der må maksimalt avles fire markgenerationer af kategorien præbasis.

Der må maksimalt avles fire markgenerationer af kategorien basis. Der må maksimalt samlet avles syv markgenerationer i kategorierne præbasis og basis. I kategorien basis kan en klasse maksimalt avles i to markgenerationer.

I kategorien certificeret kan maksimalt avles en markgeneration. Klassen er A.

Bestemmelser om kategori, klasse og markgeneration.

Kategori	Mulige klasser	Højest mulige markgeneration
Præbasis	PBTC	0
	PB	4
Basis	S	5
	SE	6
	E	7
Certificeret	A	8

Bilag 7

Krav, der skal overholdes ved marksyn forud for godkendelse i EU og DK klasser

Krav ved marksyn til sortsrenhed og til forekomst af andre planteskadegørere (pct. af planterne):

Højest tilladte forekomst angivet i procent ved afsluttende marksyn

Klasse	Præ-basis læggekartofler		Basis læggekartofler			Certificerede læggekartofler	
	PBTC	PB	S	SE	E		
a. Fremmed sort (herunder gengroninger)	0	0	0,01	0,01	0,01	0,2	
b. Afvigende typer	0	0,01	0,05	0,05	0,05		
c.	Synlige symptomer på virus i alt	0	0,1	0,2	0,5	0,5	1,0
	Heraf mosaiksyge	0	0,1	0,1	0,25	0,25	0,5
d.	Sortbensyge (<i>Pectobacterium</i> spp. og <i>Dickeya</i> spp.)	0	0	0,05	0,1	0,2	0,5
e.	<i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i> Lifting et al.	0	0	0	0	0	0

f.	<i>Candidatus</i> Phytoplasma solani Quaglino et al.	0	0	0	0	0	0
g.	Kartoffeltenknoldviroid	0	0	0	0	0	0

Vækstforholdene på avlsarealet må ikke hindre en bedømmelse af arealet ved at være ukrudtsbefængt, tørke- eller sprøjteskadet, over- eller undergødet, skadet af skadedyrsangreb eller lignende.

Der gennemføres minimum 2 og op til tre marksyn i hvert linjenummer i præbasisavl. Ved sidste marksyn skal mindstekravene, som anført i tabellen, være overholdt, for at kartoflerne kan godkendes som læggekartofler.

For basis læggekartofler udføres op til to marksyn. Hvis mindstekravene, som anført i tabellen, er overholdt under første marksyn, gennemføres der kun ét marksyn. Hvis mindstekravene ikke er overholdt ved første marksyn, fastlægger Landbrugsstyrelsen en dato for et evt. afsluttende marksyn, hvor mindstekravene angivet i tabellen skal være overholdt, for at kartoflerne kan godkendes som læggekartofler.

I tvivlstilfælde suppleres disse inspektioner med officielle undersøgelser af bladprøver.

Bilag 8

Virusundersøgelse

Virusundersøgelse – tilladt forekomst af bladrullevirus og kartoffelvirus Y (pct. af planter/knolde)

Klasse	Præ-basis læggekartofler		Basis læggekartofler			Certificerede læggekartofler
	PBTC	PB	S	SE	E	A
Virus i alt	0	0,5	1,0	2,0	2,0	8,0

Undersøgelsen for virussygdomme foretages af Landbrugsstyrelsen eller et af Landbrugsstyrelsen godkendt laboratorium.

Avlen fra en sort, der er udtaget til virusundersøgelse, må ikke omsættes før resultatet af undersøgelsen foreligger.

Udtagning til virusundersøgelse sker på baggrund af en risikovurdering af sortens virusresistens og om sorten dyrkes på mere end 5 ha. Der tages ikke prøver i høstnumre, hvor der er lagt PBTC eller klasse PB markgeneration 1 med hektar på 0,1 eller mindre.

Præ-basisavl til salg undersøges altid for forekomst af virus.

Pakning og lukning**1. Pakningsenheder**

Som pakningsenheder må kun anvendes pakninger eller beholdere, der kan transporteres og forbliver lukkede, forseglede og mærkede, frem til levering hos modtageren.

Pakninger skal være nye. Beholdere må kun genanvendes, når de er blevet forsvarligt ~~desinficerede i henhold til retningslinjerne fra EPPO (European Plant Protection Organization)-rengjort.~~

Partier af kerneplanter, mikroplanter og -knlode og miniplanter og -knlode, må kun sælges i godkendte nye pakninger.

Hver pakningsenhed må kun indeholde læggekartofler af samme høstnummer fra én autoriseret virksomhed. Partierne skal være tilstrækkeligt ensartede.

Småpakninger er pakningsenheder med et indhold på højst 10 kg netto.

2. Forsegling og mærkning

Pakningsenheder skal lukkes og mærkes på den sorterevirksomhed, hvor kartoflerne er blevet sorteret.

Pakningsenheder med læggekartofler klasse PB, S, SE, E og A på over 10 kg netto, skal forsegles på en sådan måde, at de ikke kan åbnes, uden at lukkeanordningen ødelægges.

Mærkning, skal være udformet i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag 10.

Plantepas kombineret med certificeringsmærke skal fastgøres ved lukningen, på lukkeanordningen, på en sådan måde, at det beskadiges ved åbning af pakningsenheden, eller sådan at det ikke kan fjernes fra lukkeanordningen, uden at mærket går i stykker, og derved ikke kan genbruges.

3. Lukning af pakninger med bevaringssorter

Pakningsenheder lukkes af leverandøren således, at de ikke kan åbnes uden at lukkeanordningen ødelægges, eller uden at det kan ses på leverandøretiketten eller på pakningsenheden.

For at sikre at pakningsenheden er lukket, skal der på lukkeanordningen mindst være anbragt ovennævnte etiket eller en forsegling.

4. Undtagelse fra forsegling

Opformeringsmateriale produceret af virksomheder autoriseret efter § 3, stk. 1 eller 2, undtages fra bestemmelserne om forsegling af pakningsenheder ved flytning mellem virksomheder autoriseret efter § 3, stk. 1, 2, eller 3.

5. Genlukning

Pakningsenheder, der efter forsegling har været åbnet, må kun lukkes på ny af Landbrugsstyrelsen eller under Landbrugsstyrelsens kontrol. Oplysning om dato for genlukning samt hvem der har foretaget denne, skal angives på det i bilag 10 angivne certificeringsmærke.

Bilag 10

Krav til mærkning

Certificeringsmærkerne skal være nummereret fortløbende og skal anvendes i nummerrækkefølge.

Alle oplysninger skal trykkes på certificeringsmærket og skal være klart læselige, uden rettelser og må ikke kunne udviskes.

I. Pakninger over 10 kg. netto

- a) »Danmark« eller "DK"
- b) »Landbrugsstyrelsen«
- c) »Sorterevirksomhedens aut. nr.:«
- d) »Officielt løbenummer for mærkeseddel:«
- e) »Botanisk navn: Solanum tuberosum«
- f) »Nettovægt:«
- g) »Avlsland:«
- h) »EF-normer:«
- i) »Dato for lukning:«
- j) »Sortsnavn:«
- k) »Kategori og eventuel klasse:«
- l) »Sorteringsstørrelse:«
- m) »Høstnummer:«
- n) »Kemisk behandling:«
- o) »Markgeneration:«

ad f: For klasse PBTC anføres antal knolde eller planter pr. pakning i stedet for vægt.

ad j: For en genetisk modificeret sort skal der efter sortsnavnet anføres: »Genetisk modificeret«. For bevaringssorter skal der efter sortsnavnet anføres "Bevaringssort".

ad o: Det er frivilligt at angive markgeneration på den officielle etiket. Hvis markgenerationen ikke er anført, skal de pågældende kartofler anses for at tilhøre den højeste tilladte markgeneration i den respektive kategori.

II. Småpakninger af læggekartofler i klasse PB, S, SE, E eller A med et indhold på højst 10 kg

På småpakninger med et indhold på højst 10 kg netto skal følgende tekst som minimum fremgå:

- a) »Kategori og/eller klasse:«
- b) »Sortsnavn:«
- c) »Nettovægt:«
- d) »Sorterevirksomhedens aut.nr. :«
- e) »Virksomheds aut.nr. :«
- f) »Avlsland:«
- g) »Kemisk behandling:«

ad b:

For en genetisk modificeret sort skal efter sortsnavnet anføres: »Genetisk modificeret«. For bevaringssorter skal der efter sortsnavnet anføres "Bevaringssort".

III. Mærkning af bevaringssorter

Mærkning af pakninger

Pakningen eller beholderen skal forsynes med en leverandøretiket eller med en påtrykt eller stemplet tekst med følgende oplysninger

- 1) Ordene: »EU-regler og normer«.
- 2) Navn og adresse på den person, der er ansvarlig for påsætningen af etiketterne, eller dennes identifikationsmærke.
- 3) År for lukning, udtrykt således: »lukket...« (år)
- 4) Bevaringssort af kartofler
- 5) Bevarelsessortens betegnelse
- 6) Ordet: »Bevaringssort«.
- 7) Oprindelsesregion, samt følgende tekst: »Bevaringssort må kun forhandles i oprindelsesregionen«.
- 8) Angivelse af produktionsregionen, kun hvis den er forskellig fra oprindelsesregion.
- 9) Partiets referencenummer, som angivet af den person, der er ansvarlig for påsætning af etiketterne.
- 10) Pakningens angivne netto- eller bruttovægt
- 11) Andre oplysninger:
 - a) Arten af evt. kemisk behandling eller tilsætningsstoffet,

IV. Mærkning af sorter, der er under afprøvning for optagelse på sortliste

Pakningerne skal være mærket med en officiel etiket med følgende oplysninger:

- 1) »Landbrugsstyrelsen, Danmark«.
- 2) Det officielle løbenummer.
- 3) Partiets referencenummer.
- 4) Forseglingsmåned og år.
- 5) »Læggekartofler«
- 6) Sortsbetegnelse, hvorunder frøet skal markedsføres (forædlerens reference, foreslået betegnelse eller godkendt betegnelse), samt det officielle nummer på ansøgningen om opførelse af sorten på sortlisten, hvis det er relevant
- 7) »Sorten er endnu ikke opført på den officielle sortliste«
- 8) »Kun til prøver og analyser«
- 9) Hvor det er relevant »Genetisk modificeret sort«, samt en entydig identifikationskode, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1830/2003 (EF)
- 10) Angivet netto- eller bruttovægt
- 11) Størrelse
- 12) Hvor det er relevant »Kemisk behandling:«

V. Farve og størrelse på certificeringsmærker

Certificeringsmærkerne nævnt i del I-IV skal have følgende farve:

Præbasis læggekartofler (klasserne: PBTC og PB)	Hvid med violet diagonalstrib
Basis læggekartofler (klasserne: S, SE og E)	Hvid
Certificerede læggekartofler (klasse: A)	Blå
Salg af sorter under afprøvning	Orange
Afprøvningsmateriale	Gul
Krydsningsmateriale	Gul

Certificeringsmærkerne nævnt i del I-IV skal have følgende størrelse:

Mindst 110 x 67 mm.

Bilag 11

Kvalitetskrav til læggekartofler

1. *Planteskadegørere*

Læggekartofler skal være fri for de skadegørere, der er nævnt i § 11 i bekendtgørelse om plantesundhed.

2. *Partiets almindelige tilstand*

Knoldene skal være i en sådan tilstand, at de kan kontrolleres, og være:

- Fri for frost- og varmeskader.
- Tørre -
- Faste - ikke udtørrede og rynkede.
- Fri for spirer længere end 3 mm.
- Fri for jord.

3. *Tolerancer for sygdomsangreb og fejl*

Der må i et parti af læggekartofler højst være nedennævnte indhold af kartofler med sygdomsangreb og andre fejl angivet i procent af vægt.

Kategori	Præbasis klasse PBTC	Præbasis, klasse PB	Basis	Certificeret
a. Angreb af råd må ikke overstige	0	0,2	0,5 heraf maks. 0,2 vådråd	0,5 heraf maks. 0,2 vådråd
b. Angreb af kartoffelskurv på mere end 1/3 af overfladen må ikke overstige	0	5,0	5,0	5,0
c. Angreb af rodtiltsvamp på mere end 10 pct. af overfladen må ikke overstige	0	1,0	5,0	5,0
d. Ydre mangler herunder misdannede eller beskadigede knolde må ikke overstige	0	3,0	3,0	3,0
e. Angreb af kartoffelpulverskurv på mere end 10 pct. af overfladen må ikke overstige	0	1,0	3,0	3,0
f. Indskrumpede knolde (for stor udtørring eller udtørring frembragt af sølvskurv) må ikke overstige	0	0,5	1,0	1,0
g. Jord og andre fremmede stoffer		1,0	1,0	2,0
h. <i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i> Liefting et al. (forårsager Zebra chip sygdom)	0	0	0	0
i. <i>Ditylenchus destructor</i> Thorne	0	0	0	0
j. Sum af a-i, max i alt	0	6,0	6,0	8,0

4. *Størrelseskrav*

- a. Mindstestørrelsen af læggekartofler skal være sådan, at de ikke kan passere et sold med kvadratisk maskevidde på 25 mm.

- b. For kartofler over 35 mm udtrykkes mindste og største kartoffelstørrelse i mængdefold af 5. Forskellen mellem mindste og største kartoffelstørrelse må ikke overstige 25 mm., med undtagelse af klasse PBTC
- c. Et parti læggekartofler må ikke indeholde mere end 3 vægtprocent kartofler under den angivne mindste kartoffelstørrelse og 3 vægtprocent kartofler over den angivne største kartoffelstørrelse.
- d. Inden for det størrelsesinterval, der er angivet ved mærkningen, skal samtlige kartoffelstørrelser være repræsenteret i et naturligt forhold.
- e. Ved udførsel til stater uden for Den Europæiske Union kan størrelseskravene fraviges ved aftale mellem køber og sælger.

Bilag 12

Salg af sorter, der er under afprøvning for optagelse på sortliste

En sortsejer eller sortsejers officielle repræsentant, der ønsker at sælge en sort, der er under afprøvning skal indsende ansøgning til certificeringsmyndigheden i det land, hvor sorten er under afprøvning for at blive optaget på sortliste.

Læggekartoflerne, skal opfylde almindelige regler for certificering til klasse A

I. Ansøgning til Landbrugsstyrelsen

- 1) Ansøgningen for hver enkelt sort skal indsendes af sortsejeren eller sortsejerens officielle repræsentant. Ansøgningen skal indeholde oplysning om følgende:
 - a) Ansøger.
 - b) Vedligeholder.
 - c) Sortskode (anmeldelsesnummer) for anmeldelse til afprøvning til optagelse på den danske sortliste.
 - d) Art.
 - e) Sortsnavn eller forædlerbetegnelse.
 - f) Hvis sorten er genetisk modificeret, skal det dokumenteres, at sorten er godkendt efter Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og efter Europa-Parlamentet og Rådets forordning 1829/2003/EF om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.
 - g) Beskrivelse af de planlagte analyser og prøver.
 - h) Medlemsstater, hvor analyser og prøver skal gennemføres, samt planlagte mængder.
- 2) Landbrugsstyrelsen kan indhente yderligere oplysninger om sorten hos den virksomhed, hvor sorten er under afprøvning.
- 3) Ansøgningen skal indsendes til Landbrugsstyrelsen, senest en måned før handel skal finde sted.
- 4) Ansøgning om forlængelse af tilladelsen skal vedlægges en henvisning til den oprindelige tilladelse, samt
 - a) alle tilgængelige oplysninger, som supplerer de oplysninger, der allerede er givet, vedrørende beskrivelsen, vedligeholdelsesavl og/eller dyrkning eller anvendelse af den pågældende sort, hvortil der oprindeligt er givet tilladelse og
 - b) dokumentation for, at evalueringen med henblik på optagelse på den relevante sortliste stadig pågår, såfremt disse oplysninger ikke på anden måde er tilgængelige for den berørte medlemsstat.

II. Øvrige krav

Rapportering

- 1) Sortsejeren eller dennes officielle repræsentant skal rapportere følgende:
 - a) De mængder, der er solgt af hver sort.
 - b) Hvilke lande udsæden er solgt til.
- 2) Oplysningerne skal indsendes til Landbrugsstyrelsen senest den 1. september efter salg af partier.

Bilag 13

Liste over godkendte desinfektionsmidler

Handelsnavn	Firma
Agacid 5+	Anti Germ GmbH, Brodr. Ewers A/S
Agacid FF	Anti Germ GmbH, Brodr. Ewers A/S
Agavox N	Anti Germ GmbH, Brodr. Ewers A/S
Biokomplet PLUS	Trinol
Delge 23-5	dlg
Desinol Ekstra	Trinol, Vilofarm
Desintec Peroxx Liquid	Vilofarm
Desintec Vet4Des	Vilofarm
GK Desinfektion	COnTan2 Gartner Kemi
GlutaSan	DESTEK Aps
GlutaSan 23/5	DESTEK Aps
GlutaSan ProCid	DESTEK Aps
Incimaxx OXI	Ecolab
Incimaxx T	Ecolab
Menno Florades	Horticoop Scandinavia A/S
Multicide F	OWQ Biokemi, Horticoop Scandinavia A/S
Per Aqua 5%	Brenntag
PerOxy Tabs	Vilofarm
Septrivet G	Anti Germ GmbH, Brodr. Ewers A/S
Virkon S	Pharmaxim

Officielle noter

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler, EF-Tidende 2002, nr. L 193, side 60, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2020/177/EU af 11. februar 2020 om ændring af Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 2002/55/EF, 2002/56/EF og 2002/57/EF, Kommissionens direktiv 93/49/EØF og 93/61/EØF og gennemførelsesdirektiv 2014/21/EU og 2014/98/EU for så vidt angår planteskadegørere på frø og andet planteformingsmateriale, EU-Tidende 2020, nr. L 41, side 1, dele af Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter, EU-Tidende 2008, nr. L 162, side 13, Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/20/EU af 6. februar 2014 om EU-klasser for basislæggekartofler og certificerede læggekartofler og de betingelser og betegnelser, der skal gælde for disse klasser, EU-Tidende 2014, nr. L 38, side 32, Kommissionens gennemførelsesdirektiv

2014/21/EU af 6. februar 2014 om minimumsbetingelser og EU-klasser for præ-basislæggekartofler, EU-Tidende 2014, nr. L 38, side 39, som ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2020/177/EU af 11. februar 2020 om ændring af Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 2002/55/EF, 2002/56/EF og 2002/57/EF, og dele af Kommissionens beslutning 2004/842/EF af 1. december 2004 om gennemførelsesbestemmelser, hvorefter medlemsstaterne kan tillade markedsføring af frø tilhørende sorter, for hvilke der er indgivet en ansøgning om opførelse på den nationale sortliste over landbrugsplantearter eller grøntsagsarter EU-Tidende 2004, nr. L 362, side 21, som ændret ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2016/320/EU af 3. marts 2016 om ændring af beslutning 2004/842/EF om gennemførelsesbestemmelser, hvorefter medlemsstaterne kan tillade markedsføring af frø tilhørende sorter, for hvilke der er indgivet en ansøgning om opførelse på den nationale sortliste over landbrugsplantearter eller grøntsager, EU-Tidende 2016, nr. L 60, side 88.